

III.

Dr. LAUBHAIMER FERENCZ,

AZ EGYHÁZI TÖRTÉNELEM NY. R. TANÁRA ÉS A HITTUDOMÁNYI KAR
ÚJ DÉKÁNJÁNAK

A HIVATALÁBA LÉPŐ NSGOS RECTORHOZ

INTÉZETT

ÜDVÖZLŐ BESZÉDE.

III.

Dr. LAUBHAIMER FERENCZ

az egyházi történelem ny. r. tanára és a hittudományi kar
rektorának

A HIVATALABA LÉPŐ NGOS RECTORHOZ

ELŐZET

ÜDVÖZLŐ BESZÉD.

Nagyságos egyetemi kormánynok ur!

Ugyanazon egyházi megyének levén növeltje és áldozára, mely Nagyságodat büszkén vallja övének, kétszeresen örvendek, hogy nekem, mint a hittani kar ez évi dékánjának jutott a szerencse, kormánynoki fényes méltóságának elfoglalása, beigtatása alkalmából tudomány-egyetemünk nevében üdvözölhetni.

Több évek során át levén alkalmam mint tanártársa is üdvös működését, előbb ugyan megyénk határain belől, később azokon túl, úgy szólván lépésről lépésre követhetni; másnál talán inkább vagyok azon helyzetben, hogy Nagyságodat e díszes gyűlekezetben bemutassam, közel 22 éves áldozásága pályáján szerzett fényes érdemeit egybefoglalva, egy keretbe illeszszem, miszerint egyetemünk tanító és tanuló tagjai közül nem csak azok, kik tiz évi tanársága alatt az egyetemen közelebb álltak Nagyságodhoz, hanem azok is, kik alma materünk védszárnyai alá ujabban jutottak, szerezzenek meggyőződést arról, mily bölcsen és körültekintőleg járt el a négy kar küldötteiből álló választó-testület, midőn Nagyságod széles körökben tisztelt személyében egyetemünknek kormánynokot, nagyságos Rectort adott;

lássák Nagyságod multjából, hogy ki ritka fényes tehetséggel, lankadást nem ismerő szorgalommal, buzgósággal töltötte be nemcsak szorosán vett hivatala minden ágait, hanem ezeken kívül is a mily sokoldalú, ép oly üdvhozó tevékenységet fejtett ki; minden tekintetben képes arra, hogy az átalakulás, az üdvös reformok e nagyjelentőségű korszakában is az akadémiai tanács élén vezesse ügyeinket, intézze egyetlen főtanodánk dolgait, melyre telve reménnyel, várakozással tekint az egyház és haza, melyre a családok ezrei bizzák a középtanodákon át nehéz áldozatok árán felvitt magzataikat, s melytől a nemzet méltán megköveteli, hogy iparkodjék elfoglalni díszes állást a tudománynak közép európai emporiumai között.

Nagyságod alig egy év lefolyása alatt a megtisztelő bizalomnak, a méltán örömeket nyújtható elismerésnek annyi jeleivel találkozott, hogy azokból, ha eddigi működése összes mozzanatait hallgatással mellőzőm is, mindannyian sejthetik, miszerint főlebbvalók és kartársak egyiránt felismerték Nagyságodban a tehetségeket, melyek nem érdemei, hanem Isten ajándéka, szintugy, mint az ez adományokkali buzgó sáfárkodást, melynek kizárólagos érdemét senki sem fogja Nagyságodtól elvitathatni.

A mult őszkor történt, hogy ő felsége apostoli királyunk és urunk tekintetbe vevén Nagyságodnak az egyházi pályán általában, de különösen a hittani tanszékeken, Isten igéjének ékesszóló hirdetésében és az irodalmi téren szerzett fényes érdemeit a pécsi székeskáptalan kanonokjainak sorába legkegyelmebben igtatta.

Nem sok idő mulott erre, és az e hazában csekély évek folytán nagyranőtt, egyházi és nemzeti irodalmunk terén szép állást elfoglaló, működésével bő áldást terjesztő társulat alelnöki széke megüresedett. A társulat tagjai körültekintének és a közgyűlés szavazása azt hívta meg az elnöki szék elfoglalására, kit a fejedelmi kegy csak imént ruházott fel új méltósággal.

De a megtisztelő bizalom e kettős nyilatkozmányával sem voltak kimerítve a diadalok, melyeket Nagyságod aratni egy rövid év lefolyása alatt szerencsés volt.

Önkormányzatának egyik legszebb, legkitünőbb jogát gyakorlandó m. kir. egyetemünk a múlt tanév végén kiküldé választóit, hogy a hittani kar köréből a jövő évre igazgatót válasszon. A választók többségének bizalma Nagyságodban központosult ismét, habár Nagyságodnak abbeli nyilatkozata, miszerint elhatározott szándéka a tanári pályától még ez év folytán visszalépni, többeket sajnálattal töltött el.

Üdvözlöm tehát Nagyságodat, egyetemünk választottját, üdvözlöm székfoglalása mai ünnepélyén, az akadémiai tanács, a tanár-testületek, az összes akadémiai polgárok nevében.

Oly iskolai év küszöbén állunk, mely tekintve a hazai összes tanügyekben eszközrendő, a körülmények által parancsolt változtatásokat és az e célra az egyetem rászéről már a múlt év folytán tervezett, javaslatkint fölterjesztett reformokat, korszakot képező lehet, ha a kivitel annak folytán sikerülend.

Nagyságod elnöki, kormánynoki tiszténél fogva hivatta van e nagy horderejű, kiválóan fontos ügyben, melynek helyes életbeléptetésétől függ talán évtizedeken át főtanodánk jövője, a tudomány érdeke közvetlenül, közvetve pedig ezer más az egyházi és polgári társadalom körében, intézőleg befolyjni.

Nem tartom szükségesnek főlemlíteni, hangsúlyozni, hogy midőn egyrésztől méltán elvárják Nagyságodtól, hogy a tudományos haladás követelményeit folyton szem előtt tartva, az országos tanügy legfelsőbb felelős örének készségesen segédkezet nyujtand; nem fog megfélekedezni arról sem, mit kíván kir. egyetemünk sajátos jellege, mely egyébkint is nem lehet akadály a igazi tudományos haladásnak.

Ha mindkét követelménynek kielégítése az igazság és méltányosság értelmében az erre hivatott tényezők legjobb szándéku törekvéseinek sikerülend, és ha a gyümölcseiből csak évek mulván megítélhető fának legalább elültetését érjük meg Nagyságod igazgatói működése alatt, örvendhetünk az eredménynek.

Az akadémiai tanácsnak ez évre megválasztott tagjai részben már hittankari dékánsága korából ismerik Nagyságodnak szakavatottságát, körültekintő buzgalmát, kartársi testvéries érzelmeit, megelőző nyájasságát, és azért a mily örömmel sorakoznak Nagyságod vezérlete alatt, ép oly buzgalommal fognak sietni, kitartó munkássággal, kedvetlenséget nem ismerő készséggel istápolni Nagyságodat összes működésében, azt kívánván, hogy Nagyságod rectori évéről az utódok a tudományos törekvések és ered-

mények áldására alkalmazva mondassák Sirák fiával: „In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum... et quasi mare adimpleti sunt supra modum... qui curavit gentem suam.“

IV.

DR. POLLÁK JÁNOS,

TERFODALÓCSZEDŐ

